

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

ODRŽIVI RAZVOJ HRVATSKE

Zagreb, prosinac 2016.

SADRŽA

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2015.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2015.	11
III.	MIŠLJENJE	20

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/16-03/44
URBROJ: 613-02-08-16-7

Zagreb, 8. prosinca 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
ODRŽIVOG RAZVOJA HRVATSKE ZA 2015.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Održivog razvoja Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 19. rujna do 8. prosinca 2016.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je stekla svojstvo pravne osobe koncem studenoga 2013. upisom u Registar političkih stranaka. Skraćeni naziv Stranke je ORaH. Sjedište Stranke je u Ilici 48, Zagreb. Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom.

Prema Programu, cilj Stranke je ostvariti drugačiju, bolju, prosperitetniju i sretniju Hrvatsku složnim i razvojno usmjerenim djelovanjem, zacrtavajući provedive i održive ciljeve, koje planira ostvarivati poštivanjem prava svakoga pojedinca, te sustavnim provođenjem principa pravednosti u raspodjeli javnih dobara i svih društveno-proizvedenih vrijednosti. Stranka prema Programu treba kontinuirano voditi brigu o stupovima održivog razvoja, odnosno o socijalnoj, pravnoj, okolišnoj i ekonomskoj komponenti društvenoga života. Program sadrži programske osnove i načela, te stav i aktivnosti Stranke vezane uz politiku održivog razvoja, ljudska prava i društvenu pravdu, održivo gospodarstvo, znanost i obrazovanje za održivi razvoj te zaštitu okoliša.

Statut Stranke je donesen u listopadu 2013., a zadnje izmjene u ožujku 2015. Statutom su utvrđena programska načela i ciljevi djelovanja, naziv, znak i sjedište Stranke, predstavljanje i zastupanje Stranke, način informiranja javnosti, prava i obveze članova/članica Stranke, oblici organiziranja, tijela Stranke (načini njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja te trajanje mandata), sredstva za rad, prestanak rada Stranke te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke.

Stranka je demokratska politička stranka koja okuplja članove/članice radi ostvarivanja sljedećih ciljeva: uspostave države i društva jednakih pravila, mogućnosti i pravde za sve, održivog razvoja Republike Hrvatske s ciljem prosperiteta i dobrobiti svih njenih građana uz razumnu upotrebu resursa i očuvanje okoliša za buduće generacije, održivog gospodarskog razvoja koji podrazumijeva uravnoteženo korištenje prirodnih resursa i prostora, zaštite socijalnih i drugih prava članova i članica zajednice, poštivanje ljudskih prava, dostojanstva i sloboda, neovisno o svjetonazoru, vjerskoj, rasnoj, nacionalnoj i etničkoj pripadnosti, dobi, spolu, spolnoj/seksualnoj orijentaciji, političkom uvjerenju i socijalnom statusu, zaštitu okoliša, prirode i prostora, obrazovanje za održivi razvoj, prilagodbe gospodarstva i društva klimatskim promjenama, afirmacije paritetne demokracije, uravnoteženog i održivog regionalnog i lokalnog razvoja države, zaštite prava životinja te zalaganje za mirno i nenasilno rješavanje svih sporova i sukoba.

Stranka je ustrojena na teritorijalnom načelu i po programski interesnoj osnovi. U okviru teritorijalnog ustrojstva Stranke, mogu se na općinskoj, gradskoj, regionalnoj i nacionalnoj razini organizirati programski interesni oblici rada i djelovanja članova/članica Stranke. Prema Registru političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave, u listopadu 2016., Stranka ima 35 organizacija, od čega su četiri regionalne organizacije Stranke (Središnja regija, Istočna regija, Južna regija i Zapadna regija) i 31 gradska organizacija.

Središnja tijela Stranke su: Skupština, Glavni forum, Predsjednik/Predsjednica, Predsjedništvo te Nadzorni forum. U Središnjici osim središnjih tijela djeluju i glavni/glavna tajnik/tajnica, Tajništvo, kadrovska komisija, poslovni/poslovna direktor/direktorica te Programski forumi kao interesni oblici rada i djelovanja članova/članica Stranke.

Skupština je najviše političko i programsko tijelo Stranke, koje provodi postupak donošenja novog Statuta ili njegovih izmjena i dopuna. Skupština Stranke može biti redovna, izvanredna, izborna i izvještajno-tematska. Izborna skupština održava se u pravilu jednom u četiri godine, a obvezno nakon izbora za Hrvatski sabor. Izvještajno-tematska skupština održava se u pravilu jedanput godišnje. Skupština donosi Program i Statut Stranke, te njihove izmjene i dopune, odluke, deklaracije i druge akte iz svoje nadležnosti, utvrđuje osnovna programsko-politička stajališta Stranke, bira i razrješava Predsjednika/Predsjednicu, Potpredsjednika i Potpredsjednicu i sve druge članove/članice središnjih tijela Stranke, raspravlja i prihvaća izvješća o radu Predsjednika/Predsjednice, Predsjedništva, Glavnog foruma i Nadzornog foruma, odlučuje o povjerenju Predsjedniku/Predsjednici i svim članovima/članicama središnjih tijela Stranke, donosi Poslovnik o svom radu te razmatra i druga pitanja u vezi s djelovanjem Stranke koja Statutom nisu stavljena u nadležnost nekom drugom tijelu.

Glavni forum je najviše političko tijelo Stranke između dvije Skupštine, a čine ga članovi/članice koje bira Skupština po regionalnom ključu. Provodi odluke Skupštine, utvrđuje prijedlog Programa i Statuta te raspravlja o svim drugim pitanjima vezanim uz djelatnost Stranke.

Predsjednik/Predsjednica predstavlja i zastupa Stranku te njome upravlja uz četverogodišnji mandat. Predsjednik/Predsjednica se brine o izvršavanju odluka Skupštine, provodi politiku Stranke u okviru Programa, utvrđuje i iznosi političke stavove Stranke, osigurava suradnju svih tijela Stranke, predlaže glavnog/glavnu tajnika/tajnicu Stranke, poslovnog/poslovnu direktora/direktoricu te članove/članice kadrovske komisije Stranke, a prema potrebi zbog osiguranja provođenja politike Stranke, saziva Skupštinu Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom koje nisu izričito stavljene u nadležnost nekog drugog tijela. U 2015. predsjednica Stranke je bila dr. sc. Mirela Holy, a od 28. veljače 2016., predsjednik Stranke je Luka Keller.

Predsjedništvo je izvršno-političko tijelo Stranke koje ima jedanaest članova/članica a bira ih Skupština Stranke na mandat od četiri godine. Predsjedništvo provodi Program, odluke Skupštine i Glavnog foruma, nadzire provedbu usvojenih planova rada regionalnih organizacija, raspravlja o potrebi izmjena Programa i Statuta i utvrđuje njihov nacrt, raspravlja o aktualnim političkim pitanjima i o njima donosi odluke, daje mišljenje o prijedlogu Izbornog programa, odobrava ugovore o stjecanju, otuđenju i opterećenju imovine, donosi Poslovnik o svom radu i odluku o organizaciji stručnih službi Stranke, osniva radna tijela i sekcije te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom.

Nadzorni forum ima devet članova/članica od kojih se osam bira po regionalnom ključu. Svaka regionalna organizacija u Nadzornom forumu zastupljena je jednom članicom i jednim članom. Nadzorni forum ocjenjuje statutarnost akata i odluka, nadzire materijalno-financijsko poslovanje organizacija, zakonitost djelovanja Stranke, donosi odluku o formaliziranju frakcije/stranačke struje temeljem programske izjave i potpisa, provodi disciplinske postupke u prvom stupnju, podnosi Glavnom forumu i Predsjedništvu Stranke polugodišnji izvještaj o svom radu te obavlja i druge poslove predviđene Statutom.

Statutom je utvrđeno da je Stranka neprofitna organizacija, čija sredstva služe isključivo ostvarivanju njezinih političkih ciljeva. Prihodi Stranke su prihodi od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija), izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala, organizacije stranačkih manifestacija, državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih propisima dozvoljenih izvora.

Uz Statut i Program, doneseni su Etički kodeks, Pravilnik o disciplinskom postupku, Pravilnik o unutarstranačkim kriterijima napredovanja, Pravilnik o središnjem registru članova/članica, Pravilnik o uvjetima za ponovno učlanjenje u Stranku te drugi akti. Financijsko i materijalno poslovanje Stranke je regulirano Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju kojeg je usvojilo Predsjedništvo Stranke u lipnju 2015. Nadzor i kontrolu nad financijskim i materijalnim poslovanjem Stranke provodi Nadzorni forum Stranke.

Pri ispunjavanju zadaća, predsjedniku/predsjednici pomaže poslovni direktor/poslovna direktorica, koji/koja zastupa Stranku u pravnom i platnom prometu, organizira financiranje aktivnosti Stranke, upravlja imovinom, odlučuje o administrativnim pitanjima, kao i pitanjima zaposlenika Stranke te obavlja i druge poslove utvrđene Statutom. Do ožujka 2015. poslovna direktorica Stranke bila je Sanja Galeković, a od rujna 2015. do travnja 2016., Sofija Škorvaga. U vrijeme obavljanja revizije, poslovni direktor je Slaven Končić.

Do sredine kolovoza 2015. Stranka je imala dvoje zaposlenih. Koncem 2015., kao i u vrijeme obavljanja revizije (studen 2016.), Stranka nema zaposlenih.

Planiranje

Financijski plan i Program rada Stranke za 2015. su doneseni na sjednici Glavnog foruma i usvojeni na sjednici Predsjedništva sredinom studenoga 2014.

Financijskim planom za 2015., planirani su ukupni prihodi u iznosu 1.108.290,00 kn i rashodi u iznosu 935.370,00 kn. Planirani prihodi se odnose na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 591.730,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu 480.000,00 kn, te druge prihode u iznosu 36.560,00 kn. Planirani rashodi u cijelosti se odnose na materijalne rashode.

Programom rada su planirane aktivnosti Stranke od prosinca 2014. do prosinca 2015. Planirane aktivnosti se odnose na izgradnju stranačke infrastrukture na području Republike Hrvatske (u svim gradovima u Republici Hrvatskoj te u 10,0 % općina), financijske infrastrukture (donacije, članarine i projekti), programske infrastrukture i rad na sektorskim politikama Stranke, te njihovo predstavljanje i komunikaciju prema članstvu, izradu izbornog programa Stranke za parlamentarne izbore, pripremu i provedbu izborne kampanje za parlamentarne izbore, pripremu i provedbu izvještajno-tematske skupštine Stranke te intenziviranje i nadogradnju organizacijskih aktivnosti usmjerenih prema kvalitativnom formiranju Stranke.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Za 2015. su sastavljeni sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. Navedeni financijski izvještaji, program rada i financijski plan za 2016. te izvješće o primljenim donacijama u 2015., dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku. Financijski plan i Program rada za 2015. Stranka je dostavila 26. veljače 2015. uz godišnje financijske izvještaje za prethodno razdoblje.

Financijski izvještaji za 2015., Program rada i Financijski plan za 2016. te izvješće o primljenim donacijama za 2015., objavljeni su na mrežnoj stranici Stranke (www.orah.hr) u propisanom roku, odnosno do 1. ožujka 2016.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 752.832,00 kn, što je za 317.046,00 kn ili 72,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 355.458,00 kn ili 32,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks 3/2
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	43.000,00	0,00	-
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2.000,00	2.000,00	100,0
3.	Prihodi od članarina	158.290,00	144.484,00	91,3
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	232.418,00	585.559,00	252,0
5.	Drugi prihodi	78,00	20.789,00	26 652,6
	Ukupno	435.786,00	752.832,00	172,8

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 2.000,00 kn, što je 0,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na redovito godišnje financiranje Stranke, a ostvareni su na temelju odluke jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke.

Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvaruju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 144.484,00 kn, što je 19,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Prema odredbama Statuta Stranke, član/članica je dužan/dužna redovito plaćati članarinu. Visina članarine ovisi o vrstama primanja i socijalnom stanju svakog/svake člana/članice. Plaćanje članarine je određeno Odlukom Predsjedništva Stranke iz prosinca 2013.

Prema navedenoj Odluci, mjesečna članarina za članove/članice Stranke koji/koje ostvaruju naknade koje proizlaze iz mandata Stranke iznosi 100,00 kn, za članove/članice koji primaju redovitu plaću kao zaposlenici/zaposlenice Stranke 50,00 kn, a za ostale članove/članice 20,00 kn.

Članovi/članice slabijeg materijalnog statusa mogu biti oslobođeni obveze plaćanja članarine na način i u roku propisanom odlukom Predsjedništva, a nezaposleni/nezaposlene članovi/članice oslobođeni su plaćanja članarine. Određeno je da se članarine uplaćuju po izboru svakog člana/članice i to na polugodišnjoj ili godišnjoj razini. Odredbom članka 12. stavka 5. Statuta određeno je da ukoliko član/članica ne podmiri svoje obveze s osnova uplate članarine duže od šest mjeseci, a nije oslobođen od plaćanja članarine, gubi pravo odlučivanja u tijelima Stranke te pravo biti biran/a odnosno biranja. Nadalje, odredbom članka 15. stavka 3. Statuta, određeno je da se član/članica briše iz evidencije članova, ukoliko se ispuni uvjet iz prethodno navedenog članka, protekom roka od dvije godine od kada je član/članica izgubio/la pravo odlučivanja u tijelima Stranke te pravo biti biran/a odnosno biranja. U travnju 2016. na sjednici Glavnog foruma je donesena Odluka sa statutarnom snagom o stavljanju van snage odredbe Statuta kojom se članovi zbog neplaćanja članarine brišu iz Stranke.

U skladu s odredbama Statuta te Pravilnika o središnjem registru članova/članica Stranke, ustrojen je središnji registar članova/članica.

Također, u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), Stranka je vodila propisane evidencije o primitku članarina te izdavala potvrde o primitku članarina.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

U Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su iskazani u iznosu 585.559,00 kn i čine 77,8 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u iznosu 345.869,00 kn te građana i kućanstava u iznosu 239.690,00 kn. S obzirom da je u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) od građana i kućanstava pogrešno evidentiran prihod od promidžbenog materijala u iznosu 170,00 kn, ukupno su ostvareni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 585.389,00 kn.

Nadalje, s obzirom da su u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija i poslovnim knjigama za 2015., prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 762,00 kn umjesto u okviru dobrovoljnih priloga (donacija) od građana i kućanstava iskazani u okviru donacija od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba, od ukupno ostvarenih dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 585.389,00 kn, na dobrovoljne priloge (donacije) od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba se odnosi 345.107,00 kn (u okviru kojih su evidentirani i prihodi od donacija iz ranijih godina u iznosu 9.094,00 kn, povezanih s nabavom nefinancijske imovine koja se amortizira, a priznaju se u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima upotrebe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja), a od građana i kućanstava 240.282,00 kn.

Prema podacima iz poslovnih knjiga dobrovoljni prilozi (donacije) od građana i kućanstava su ostvareni od 203 fizičke osobe u novcu u iznosu 189.161,00 kn i 40 fizičkih osoba u proizvodima i uslugama u iznosu 51.121,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba ostvareni su od 18 pravnih osoba u novcu u iznosu 242.525,00 kn te četiri pravne osobe u proizvodima i uslugama u iznosu (tržišnoj vrijednosti) 93.488,00 kn.

Pojedinačni dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni od fizičkih osoba su iznosili od 10,00 kn do 15.000,00 kn, a od pravnih osoba od 50,00 kn do 100.000,00 kn.

Dobrovoljni prilozi (donacije) su primljeni u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, kojima su propisane vrste, način primanja i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Prema odredbama članka 10. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te članka 16. Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, dobrovoljni prilozi (donacije) su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) su vođene evidencije i izdavane potvrde.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 755.270,00 kn, što je za 294.231,00 kn ili 63,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 180.100,00 kn ili 19,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	27.201,00	59.222,00	217,7
2.	Materijalni rashodi	429.106,00	686.006,00	159,9
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	42.433,00	415.902,00	980,1
2.2.	Drugi materijalni rashodi	386.673,00	270.104,00	69,9
3.	Rashodi amortizacije	208,00	2.854,00	1 372,1
4.	Financijski rashodi	4.524,00	6.160,00	136,2
5.	Drugi rashodi	0,00	1.028,00	-
	Ukupno	461.039,00	755.270,00	163,8
	Manjak prihoda	25.253,00	2.438,00	9,7

Materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 686.006,00 kn, što je 90,8 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu, ostvareni materijalni rashodi su veći za 256.900,00 kn ili 59,9 % zbog pojačanih aktivnosti Stranke u vezi s održavanjem parlamentarnih izbora.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 59.222,00 kn, što je 7,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na plaće za redovan rad dviju zaposlenica u iznosu 50.531,00 kn te doprinose na plaće u iznosu 8.691,00 kn. Plaće su obračunane u skladu s odredbama Statuta te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje su ostvareni u iznosu 415.902,00 kn, što je 55,1 % ukupno ostvarenih rashoda.

Odnose se na rashode za promidžbu i informiranje (usluge promidžbe i informiranja, materijal za promidžbu, reprezentaciju, zakup prostora i drugo) za izbore zastupnika u Hrvatski sabor i lokalne izbore u ukupnom iznosu 339.616,00 kn, te za redovno poslovanje Stranke u iznosu 76.286,00 kn.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 270.104,00 kn, što je 35,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 110.836,00 kn, zakupnine i najamnine (zakup poslovnih prostora, najam izložbenih prostora i drugo) u iznosu 46.539,00 kn, sitan inventar (mobilni uređaji, pisači, štambilji i drugo) u iznosu 20.122,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode (materijal za održavanje te drugo) u iznosu 18.378,00 kn, reprezentaciju u iznosu 11.200,00 kn, članarinu za Europsku stranku zelenih u iznosu 10.702,00 kn, električnu energiju u iznosu 7.454,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa (prijevozni troškovi na službenom putu, korištenje privatnog automobila u službene svrhe, cestarine i slično) u iznosu 5.544,00 kn, te druge rashode (materijal za održavanje, odvjetničke, računovodstvene, revizorske i druge usluge poslovnog savjetovanja te drugo) u iznosu 39.329,00 kn.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda za 2015. iznosi 2.438,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodne godine iznosi 18.807,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 21.245,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 29.079,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2015.	31. prosinca 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	14.975,00	16.121,00	107,7
2.	Financijska imovina	68.565,00	12.958,00	18,9
2.1.	Novac u banci i blagajni	56.545,00	7.403,00	13,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	1.620,00	1.395,00	86,1
2.3.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	10.400,00	4.160,00	40,0
	Ukupno imovina	83.540,00	29.079,00	34,8
3.	Obveze	102.347,00	50.323,00	49,2
3.1.	Obveze za rashode	38.252,00	20.562,00	53,8
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja)	64.095,00	29.761,00	46,4
4.	Vlastiti izvori	-18.807,00	-21.244,00	113,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	83.540,00	29.079,00	34,8

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2015. manja je za 54.461,00 kn ili 65,2 % u odnosu na stanje iskazano početkom 2015. Smanjenje vrijednosti imovine odnosi se na financijsku imovinu u iznosu 55.607,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine odnosi se na uredsku opremu i namještaj u iznosu 19.183,00 kn te ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine u iznosu 3.062,00 kn.

Vrijednost financijske imovine odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu 7.403,00 kn, potraživanja za predujmove u iznosu 1.395,00 kn te rashode budućeg razdoblja (unaprijed plaćene najamnine) u iznosu 4.160,00 kn.

Obveze u iznosu 50.323,00 kn odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 20.422,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja (članarine i donacije) u iznosu 29.761,00 kn te druge obveze u iznosu 140,00 kn. Sve obveze su dospjele, a do vremena obavljanja revizije (studeni 2016.) su podmirene.

Vlastiti izvori u iznosu - 21.244,00 kn se odnose na manjak prihoda.

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Obavljena je detaljna provjera stavki na pojedinim računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također je obavljena provjera računa, obračuna plaća zaposlenih te dokumentacije u vezi rashoda za promidžbu i informiranje, intelektualnih i osobnih usluga, reprezentacije, naknada za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, usluga telefona, pošte i prijevoza te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s poslovnim direktorom Stranke te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina i obveze, vlastiti izvori te poslovni prostori.

Obavljenom revizijom za 2015. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihode te poslovne prostore koje Stranka koristi.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2014., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti se odnose na sustav unutarnjih kontrola i računovodstveno poslovanje (godišnji program rada, poslovne knjige, te popis imovine i obveza).

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno da Stranka nije postupila po danim nalogima i preporukama.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- učinkovit sustav unutarnjih kontrola, s ciljem osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka i osiguranja kvalitete računovodstveno financijskog poslovanja Stranke, nije uspostavljen
- U Programu rada za 2015., uz opis glavnih aktivnosti nisu navedena potrebna sredstva i izvori financiranja za provedbu pojedinih aktivnosti; na računima za robu i usluge nisu navedene aktivnosti odnosno ciljevi na koje se ostvareni rashodi odnose te Stranka ne prati rashode po aktivnostima i izvorima financiranja
- knjigovodstvene isprave prije unosa u poslovne knjige nisu ovjerene u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke
- imovina i obveze nisu popisane u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

1.2. *U očitovanju Stranka se obvezuje u cjelini postupiti sukladno preporukama i nalozima Državnog ureda za reviziju te otkloniti uočene nedostatke i poboljšati procese u svrhu poboljšanja sustava unutarnjih kontrola.*

2. Sustav unutarnjih kontrola

2.1. Sustav unutarnjih kontrola treba osigurati ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, pridržavanje zakonskih odredbi, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija te povećati odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom i stvaranje obveza. Financijsko i materijalno poslovanje Stranke regulirano je Statutom i Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke. Prema odredbama članka 78. Statuta, nadzor i kontrolu nad financijskim i materijalnim poslovanjem Stranke provodi Nadzorni forum Stranke. Odredbama članka 11. navedenog Pravilnika, određeno je da Nadzorni forum Stranke obavlja nadzor nad financijsko-materijalnim poslovanjem Stranke, najmanje dva puta godišnje, za svako izvještajno razdoblje, a jednom godišnje o svojim nalazima podnosi izvješće Predsjedništvu Stranke kao i na svakoj redovnoj Skupštini Stranke. Nadzorni forum Stranke nije obavljao nadzor i kontrolu financijskog poslovanja, te do vremena obavljanja revizije (studeni 2016.), nije sastavljeno izvješće Nadzornog foruma o poslovanju Stranke za 2015.

Slabosti sustava unutarnjih kontrola uočene su u dijelu koji se odnosi na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., planiranju, računovodstvenom poslovanju (poslovne knjige, popis imovine i obveza), prihodima, te kod poslovnih prostora koje koristi Stranka.

Državni ured za reviziju i nadalje predlaže poduzimati aktivnosti na uspostavljanju učinkovitijeg sustava unutarnjih kontrola s ciljem osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka i obavljanja nadzora financijsko-materijalnog poslovanja Stranke u skladu s odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke.

2.2. *Stranka u očitovanju navodi da se nedostatak u učinkovitom sustavu unutarnjih kontrola ogleda prvenstveno u neprovođenju nadzora Nadzornog foruma tijekom 2015., zbog problema u funkcioniranju Nadzornog foruma i drugih tijela Stranke zbog ostavki članova i osipanja članstva Stranke koncem 2015. Navedeni nedostatak se otklanja. Nadzorni forum je tijekom 2016. započeo s nadzorom, te će izraditi izvješće za svako polugodište u 2016. i konačno izvješće o nadzoru za 2016., odnosno ustanoviti obrazac postupanja u budućnosti. Također, Stranka u očitovanju navodi da je do kašnjenja s izvješćima došlo zbog problema potpunosti središnjih tijela Stranke s obzirom da je Nadzorni forum potpunjen tijekom drugog kruga unutarstranačkih izbora sredinom 2016. te je tek u drugom polugodištu počeo sa radom pri čemu je trebalo odraditi razna zaduženja. Stranka u očitovanju nadalje navodi da će navedeni nedostatak za 2016. biti otklonjen, obvezuje se da će nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju unijeti i u nalaze nadzora, te će od nadležnih tijela Stranke biti zatraženo da ih bez odlaganja isprave.*

3. Planiranje

3.1. Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke mogu financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom.

- Financijski plan

Financijskim planom za 2015. planirani su ukupni prihodi u iznosu 1.108.290,00 kn te rashodi u iznosu 935.370,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 752.832,00 kn, a rashodi u iznosu 755.270,00 kn.

Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 355.458,00 kn ili 32,1 %, a ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 180.100,00 kn ili 19,3 %. Izmjene i dopune Financijskog plana nisu donesene.

S obzirom na značajna odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na plan, Državni ured za reviziju predlaže realnije planiranje prihoda i rashoda.

- Godišnji program rada

Programom rada za 2015. su planirane opće aktivnosti Stranke od prosinca 2014. do prosinca 2015. Planirane aktivnosti se odnose na izgradnju stranačke infrastrukture na području cijele Republike Hrvatske (s namjerom da do konca 2015. budu formirane organizacije Stranke u svim gradovima Republike Hrvatske, te u 10,0 % općina), izgradnju financijske infrastrukture, izgradnju programske infrastrukture i rad na sektorskim politikama Stranke, te njihovo predstavljanje i komunikaciju prema članstvu, izradu Izbornog programa Stranke za parlamentarne izbore, pripremu i provedbu izborne kampanje za parlamentarne izbore, te pripremu i provedbu izvještajno-tematske skupštine Stranke, kao i intenziviranje i nadogradnju organizacijskih aktivnosti usmjerenih prema kvalitativnom formiranju Stranke. U Programu rada za 2015. nisu navedena potrebna sredstva i izvori financiranja za provedbu svake pojedine aktivnosti, a u Programu rada za 2016. potrebna sredstva su navedena, ali ne i izvori financiranja.

Također, na svim računima za robu i usluge nisu navedene aktivnosti za koje su rashodi ostvareni, te nije vidljivo jesu li sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom kako je propisano odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Državni ured za reviziju predlaže pri donošenju godišnjeg programa rada, uz opis glavnih aktivnosti i potrebnih sredstava, navesti i izvore financiranja iz kojih će se financirati te na računima za robu i usluge navesti za koju se aktivnost odnosno ciljeve odnose ostvareni rashodi, kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje i kontrola trošenja financijskih sredstava.

3.2. *Stranka u očitovanju navodi da je loše planiranje (podbačaj prihoda i nerealizacija planova) posljedica stanja u kojem se Stranka nalazi i činjenica da je broj članova znatno smanjen, što se posebno odnosi na aktivne članove. Stranka se obvezuje da će korigirati plan te sukladno preporuci u budućem razdoblju planiranje temeljiti na stvarnom stanju u Stranci.*

U vezi s godišnjim programom rada u očitovanju se navodi da je nedostatak djelomično otklonjen u programu rada za 2016. u kojem su navedena potrebna sredstva. Stranka se obvezuje da će u godišnjem programu rada za 2017. biti navedena sredstva i njihovi izvori te će nedostatak biti u potpunosti otklonjen.

4. Računovodstveno poslovanje

4.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14). Računovodstvo neprofitnih organizacija temelji se na opće prihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih promjena.

- Poslovne knjige

Poslovne knjige za Stranku vodi ovlaštenu knjigovodstveni servis, a ustrojene su dnevnik i glavna knjiga te pomoćne knjige (knjiga ulaznih računa, knjiga blagajne, knjiga obveza i druge pomoćne evidencije prema posebnim propisima).

Revizijom je utvrđeno da su u poslovnim knjigama evidentirani poslovni događaji na temelju knjigovodstvenih isprava (računa), koje nije prethodno ovjerila ovlaštena osoba. Također, u poslovnim knjigama rashodi u iznosu 6.070,00 kn, koji se odnose na zakup prostora (4.200,00 kn) te usluge telefona (1.870,00 kn) nisu evidentirani na temelju knjigovodstvenih isprava (računi, ugovori) iz kojih je vidljivo da je poslovni događaj stvarno nastao.

Prema odredbama članka 6. Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, svu financijsku dokumentaciju kojom se stvaraju obveze Stranke, ovjerava poslovni/poslovna direktor/direktorica Stranke. Odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovne knjige na temelju vjerodostojnih te prethodno kontroliranih i ovjerenih knjigovodstvenih isprava koje su dokaz o nastalim poslovnim događajima, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke.

- Popis imovine i obveza

Dugotrajna imovina (uredska oprema i prijenosno računalo) i sitni inventar su popisani sa stanjem na dan 31. prosinca 2015. Sastavljene su popisne liste koje sadrže podatke u naturalnim, a ne i novčanim izrazima. Odluka o popisu imovine i obveza te Odluka o sastavljanju Povjerenstva za popis nije donesena, a izvještaj o popisu nije sastavljen. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 19. i 20. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kojima je propisano da se svake poslovne godine treba popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Popis imovine i obveza obavlja povjerenstvo za popis koje se osniva sukladno statutu ili drugom najvišem općem aktu neprofitne organizacije. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis. Navedeno je također propisano odredbom članka 32. Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke.

- 4.2. *Stranka u očitovanju navodi da knjigovodstvene isprave temeljem kojih su obavljani unosi u poslovne knjige nisu na valjan način ovjerene prije unosa zbog kombinacije objektivnih (izmjena poslovnih direktora) i subjektivnih razloga. Stranka nadalje u očitovanju navodi da se nedostatak nekih knjigovodstvenih isprava temeljem kojih su obavljani unosi u poslovne knjige više neće ponavljati. Sve knjigovodstvene isprave su tijekom 2016. uredno ovjeravane te će se na taj način spriječiti ponavljanje istih propusta.*

Nadalje, Stranka u očitovanju navodi da imovina i obveze nisu popisane u skladu s odredbama zakona te se obvezuje sastaviti popis imovine i obveza za 2016. u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke.

5. Prihodi

- 5.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 752.832,00 kn, a odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 585.559,00 kn, prihode od članarina u iznosu 144.484,00 kn, prihode iz proračuna jedinice lokalne samouprave u iznosu 2.000,00 kn te druge prihode u iznosu 20.789,00 kn.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni u iznosu 144.484,00 kn, čine 19,2 % ukupno ostvarenih prihoda.

Stranka je, u skladu s odredbama Statuta i Pravilnika o središnjem registru članova/članica Stranke, ustrojila središnji registar članova/članica, koji između ostalog, sadrži i podatke o članovima/članicama koji nisu uplatili članarinu za određeno razdoblje. Prema pisanom obrazloženju, svim članovima Stranke su periodički slane obavijesti putem elektroničke pošte o važnosti plaćanja članarine, druge mjere naplate nisu poduzimane, te potraživanja za članarine nisu iskazana u financijskim izvještajima, ni evidentirana u poslovnim knjigama.

Prema podacima iz Izvješća o radu Stranke na dan 21. studenoga 2015., Stranka je imala 2 902 člana/članice, a prema ustrojenom registru članova, sa stanjem na dan 15. rujna 2016., Stranka ima 2 501 člana/članicu.

Visina članarine ovisi o vrstama primanja i socijalnom stanju svakog/svake člana/članice, a utvrđena je Odlukom Predsjedništva Stranke iz prosinca 2013. (mjesečna članarina za članove/članice Stranke koji/koje ostvaruju naknade koje proizlaze iz mandata Stranke iznosi 100,00 kn, za članove/članice koji primaju redovitu plaću kao zaposlenici/zaposlenice Stranke 50,00 kn, a za ostale članove/članice 20,00 kn). Članovi/članice slabijeg materijalnog statusa mogu biti oslobođeni obveze plaćanja članarine na način i u roku propisanom odlukom Predsjedništva, a nezaposleni/nezaposlene članovi/članice oslobođeni su plaćanja članarine. Također je određeno da se članarine uplaćuju po izboru svakog člana/članice i to na polugodišnjoj ili godišnjoj razini. Stranka nije evidentirala u poslovnim knjigama ni iskazala u financijskim izvještajima potraživanja za prihode od članarina. Odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14) propisano je da je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbama članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15), skupina računa 16 sadrži, između ostalog, i potraživanja za prihode po posebnim propisima i potraživanja za prihode od članarina.

Nadalje, član Stranke koji je obnašao dužnost zastupnika u Europskom parlamentu (od srpnja 2014.), uplatio je članarinu u 2015. u iznosu 1.440,00 kn, a u travnju 2016. je istupio iz Stranke. S obzirom da je odredbama članka 14. Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke utvrđeno da su članovi/članice koji obnašaju mandat u Europskom parlamentu tijekom kalendarske godine dužni mjesečno uplaćivati Stranci paušalni iznos 1.200,00 kn, godišnja obveza navedenog člana Stranke je iznosila 14.400,00 kn. Nadalje, prema odredbi članka 14. stavka 8. Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, članovi/članice koji obnašaju mandat u Europskom parlamentu po isteku financijske godine, nakon što prijave porez na svoj dohodak te prime obračun poreza od nadležne porezne uprave u Republici Hrvatskoj, o istoj će obavijestiti poslovnog/poslovnu direktora/direktoricu Stranke i tada uplatiti na središnji stranački žiro račun novčani iznos koji čini razliku između već uplaćenih paušalnih mjesečnih iznosa donacija i ukupnog iznosa 5,0 % svojih godišnjih neto primanja u prethodnoj godini. Do vremena obavljanja revizije (studen 2016.), navedena uplata nije izvršena.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima potraživanja za članarine u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kao i poduzeti odgovarajuće mjere naplate članarina.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Stranka je uz financijske izvještaje za 2015. Državnom uredu za reviziju dostavila i na svojoj mrežnoj stranici objavila Izvješće o primljenim donacijama za potporu političkog djelovanja u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. (Obrazac IZ-D).

U navedenom Izvješću su iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 231.491,00 kn, a u poslovnim knjigama su evidentirani i u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015. iskazani u iznosu 585.559,00 kn. Razlika u iznosu 344.974,00 kn se odnosi na dobrovoljne priloge (donacije) fizičkih i pravnih osoba za financiranje izborne promidžbe za prijevremene lokalne izbore u gradovima Pagu i Dubrovniku (od 17. veljače do 23. travnja 2015.), te za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor (od 14. listopada do 6. studenoga 2015.), iskazane u izvješćima za financiranje izborne promidžbe (obraci IZ-DP) koja su objavljena na mrežnoj stranici Stranke u ukupnom iznosu 348.952,00 kn te druge prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 3.978,00 kn (donacija stolarskog namještaja i drugo).

Prema odredbi članka 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, uz godišnji financijski izvještaj (izvještajno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca), kao njegov sastavni dio, političke stranke su dužne, između ostalog, priložiti izvješće o donacijama primljenima tijekom godine sa specificiranim podacima o fizičkim i pravnim osobama koje su dale donacije (osobno ime, odnosno naziv i adresa), datumu uplate donacije, odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije, odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na računu koji ne podliježe naplati te o vrsti svake pojedine donacije. Također, navedeno izvješće o primljenim donacijama, treba sadržavati i specificirane podatke o donacijama koje je politička stranka uplatila stranačkim kandidatima na njihov poseban račun tijekom izborne promidžbe te podatke o donacijama na račune subjekata koji su povezani izravno ili neizravno s političkom strankom ili su pod njezinom kontrolom.

Dobrovoljni prilog (donaciju) u iznosu 1.000,00 kn, Stranci je 18. kolovoza 2015., uplatila neprofitna organizacija iz Pule. Navedeni dobrovoljni prilog (donaciju), Stranka je vratila donatoru (neprofitnoj organizaciji) 1. rujna 2015. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, kojima se, između ostalog, zabranjuje financiranje političkih stranaka od strane neprofitnih udruga i organizacija. Politička stranka je također, eventualne donacije iz nedopuštenih izvora dužna odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, odnosno Državnom izbornom povjerenstvu eventualne donacije za financiranje izborne promidžbe, a iznos vrijednosti takve donacije doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku osam dana od dana primljene uplate.

U 2015. je jedna fizička osoba, uplatila Stranci dobrovoljne priloge (donacije) u ukupnom iznosu 35.047,00 kn, od čega je na središnji račun Stranke za redovno financiranje uplaćeno 33.047,00 kn, a na poseban račun za financiranje izborne promidžbe za izbore zastupnika u Hrvatski sabor 2.000,00 kn. Od ukupno uplaćenih dobrovoljnih priloga (donacija) za redovno poslovanje, fizička osoba je 28.547,00 kn uplatila u svoje ime, a 4.500,00 kn u ime druge fizičke osobe. Za navedene primljene dobrovoljne priloge (donacije), Stranka je navedenoj fizičkoj osobi izdala potvrde i zahvale, a za dobrovoljni prilog (donaciju) u iznosu 4.500,00 kn, potvrda je izdana drugoj fizičkoj osobi (kako je donator naveo u opisu plaćanja).

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 11. stavaka 3. i 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, kojima je, između ostalog, propisano da ukupna vrijednost donacija fizičke osobe jednoj političkoj stranci, ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 kn u kalendarskoj godini, a vrijednosti donacija koje prelaze navedeni iznos, političke stranke su dužne prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, odnosno iznose donacija za financiranje izborne promidžbe Državnom izbornom povjerenstvu, te uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku osam dana od dana primljene uplate.

Od ukupno ostvarenih prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) u obliku proizvoda ili usluga u iznosu 144.610,00 kn, za dobrovoljne priloge (donacije) dane u obliku proizvoda ili usluga u iznosu 41.133,00 kn, četiri fizičke i jedna pravna osoba nisu izdale račune, nego su ispunile obrazac izjave o donacijama koji je izradila Stranka, s podacima o donatoru, opisu darovanog proizvoda ili usluge i tržišnom vrijednosti. Odredbom članka 10. stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, propisano je da za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke i pravne osobe dužne su izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku, i da ne podliježe naplati.

Državni ured za reviziju nalaže uz godišnje financijske izvještaje, dostaviti Državnom uredu za reviziju izvješće o donacijama primljenima tijekom godine, za dobrovoljne priloge (donacije) u obliku proizvoda ili usluga pribaviti račune pravnih i fizičkih osoba, te dobrovoljne priloge (donacije) iz nedopuštenih izvora i iznose dobrovoljnih priloga (donacija) koji prelaze propisane godišnje iznose odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, te uplatiti u korist državnog proračuna u roku propisanom Zakonom o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 5.2. *Stranka u očitovanju navodi da ulaže napore kako bi se uočeni nedostaci u evidenciji neplaćenih članarina otklonili, te će postupiti po nalogu Državnog ureda za reviziju kako bi se evidentirala i iskazala potraživanja s osnove neplaćenih članarina sukladno Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Također, Stranka navodi da će poduzeti i dodatne mjere naplate neplaćenih članarina.*

U nastavku očitovanja Stranka, u vezi s prihodima od dobrovoljnih priloga (donacija), navodi da će se izvršiti provjera postoji li pravna osnova s koje bi bilo moguće pokazati da je sporna uplata od 4.500,00 kn od jedne fizičke osobe bila uplaćena u ime i za račun druge osobe (supružnika), a ako takve osnove nema, izvršit će se uplata u državni proračun. Također, Stranka navodi da su u iznos donacija uračunati iznosi koji su uplaćivani za troškove službenih telefona koje je kao takve morao podmirivati član Stranke koji je telefon koristio. Neovisno o navedenom, nakon provjere Stranka će bez odlaganja postupiti sukladno zakonskim odredbama.

U vezi s uočenim nedostatkom računa za pojedine dobrovoljne priloge (donacije) izvršene u obliku roba i usluga Stranka navodi da će biti pribavljeni odgovarajući računi. Također, Stranka u očitovanju navodi da će u najkraćem roku postupiti po nalogu Državnog ureda za reviziju te joj dostaviti izvješće o donacijama primljenim tijekom godine, kao i nakon provjere uplatiti u državni proračun uplate koje potječu iz nedopuštenih izvora ili prelaze propisane godišnje iznose.

6. Poslovni prostori koje Stranka koristi

- 6.1. Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni su u iznosu 54.943,00. Uvidom u Registar političkih stranaka koji vodi Ministarstvo uprave, Stranka je 11. listopada 2016. imala 35 aktivnih organizacija (31 gradsku organizaciju te četiri regionalne organizacije).

Stranka ne vodi evidenciju o poslovnim prostorima koje koristi. Revizijom je utvrđeno da Stranka ima jedanaest ugovora o zakupu zaključenih od travnja 2014. do kolovoza 2015., a da se zakupnine podmiruju na temelju ispostavljenih računa zakupodavaca (najvećim dijelom jedinica lokalne samouprave). S obzirom da Stranka ne vodi evidencije poslovnih prostora koje koriste nije moguće utvrditi njihov točan broj a samim time nije moguće utvrditi broj poslovnih prostora za koje se plaća naknada, odnosno režijski troškovi, te koriste li se određeni poslovni prostori bez naknade.

Korištenje poslovnih prostora bez naknade, vezano uz odredbe članka 10. stavaka 2. i 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, smatra se donacijom. Prema navedenim odredbama, dobrovoljnim priložima (donacijama) se smatraju povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača te nezavisnoj listi, odnosno listi grupe birača i kandidatu, za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe.

Prema odredbi članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, zabranjuje se financiranje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, članova predstavničkih tijela jedinica lokalne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata od strane stranih država, stranih političkih stranaka, stranih pravnih osoba, državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruga radnika i poslodavaca, udruga, zaklada i fundacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili dužnosnici lokalne i područne (regionalne) samouprave, vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija, fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema proračunu ili zaposlenicima, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim u slučajevima i na način propisan ovim Zakonom. Eventualne donacije iz nedopuštenih izvora politička stranka dužna je odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju, odnosno Državnom izbornom povjerenstvu, a iznos vrijednosti takve donacije doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku osam dana od dana primljene uplate.

Državni ured za reviziju predlaže sastavljanje cjelovite evidencije o poslovnim prostorima koje Stranka koristi. Također nalaže kod korištenja poslovnih prostora postupiti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 6.2. *Stranka u očitovanju navodi da će postupiti po preporuci Državnog ureda za reviziju te u najkraćem roku ustrojiti središnji registar poslovnih prostora, te u vezi s navedenim postupiti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2014. utvrđene nepravilnosti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola te računovodstveno poslovanje (godišnji program rada, poslovne knjige i popis imovine i obveza), ponovljene su i u 2015. (točka 1. Nalaza)
 - Na računima za robu i usluge nisu navedene aktivnosti za koje su rashodi ostvareni, te nije vidljivo jesu li sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom. (točka 3. Nalaza)
 - U poslovnim knjigama Stranke su evidentirani poslovni događaji na temelju knjigovodstvenih isprava (računa) koji nisu prethodno ovjereni, a rashodi u iznosu 6.070,00 kn su evidentirani u poslovne knjige bez priloženih knjigovodstvenih isprava (računi, ugovori) o nastalom poslovnom događaju. Popis dugotrajne imovine i sitnog inventara obavljen je sa stanjem na dan 31. prosinca 2015. Sastavljene su popisne liste koje sadrže podatke u naturalnim, a ne i novčanim izrazima. Odluka o popisu imovine i obveza te Odluka o sastavljanju Povjerenstva za popis nije donesena a izvještaj o popisu nije sastavljen. (točka 4. Nalaza)
4. Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka koncem studenoga 2013. Djelokrug je utvrđen Programom i Statutom, a ustrojena je na teritorijalnom načelu i po programski interesnoj osnovi. Prema Registru političkih stranaka koji vodi Ministarstvo uprave, u listopadu 2016., Stranka ima 35 organizacija od čega su četiri regionalne organizacije Stranke (Središnja regija, Istočna regija, Južna regija i Zapadna regija) i 31 gradska organizacija. Središnja tijela Stranke su Skupština, Glavni forum, Predsjednik/Predsjednica, Predsjedništvo te Nadzorni forum. U Središnjici osim središnjih tijela djeluju i glavni/glavna tajnik/tajnica, Tajništvo, kadrovska komisija, poslovni/poslovna direktor/direktorica te Programski forumi kao interesni oblici rada i djelovanja članova/članica Stranke. U 2015. predsjednica Stranke je bila dr. sc. Mirela Holy, a od 28. veljače 2016, predsjednik Stranke je Luka Keller. Predsjednik/Predsjednica predstavlja, zastupa i upravlja Strankom. Do ožujka 2015. poslovna direktorica Stranke bila je Sanja Galeković, a od rujna 2015. do travnja 2016., Sofija Škorvaga. U vrijeme obavljanja revizije poslovni direktor je Slaven Končić. Do sredine kolovoza 2015. Stranka je imala dvoje zaposlenih. Koncem 2015. kao i u vrijeme obavljanja revizije (studen 2016.) Stranka nema zaposlenih.

Financijski plan i Program rada Stranke za 2015. su doneseni na sjednici Glavnog foruma i usvojeni na sjednici Predsjedništva sredinom studenoga 2014.

Financijskim planom za 2015., planirani su ukupni prihodi u iznosu 1.108.290,00 kn i rashodi u iznosu 935.370,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 752.832,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 755.270,00 kn te manjak prihoda u iznosu 2.438,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 18.807,00 te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 21.245,00 kn. Ukupni prihodi odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 585.559,00 kn, prihode od članarina u iznosu 144.484,00 kn, prihode iz lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.000,00 kn te druge prihode u iznosu 20.789,00 kn. S obzirom da je u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) od građana i kućanstava pogrešno evidentiran prihod od promidžbenog materijala u iznosu 170,00 kn, ukupno su ostvareni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 585.389,00 kn (u okviru kojih su evidentirani i prihodi od amortizacije tijekom 2015. donirane dugotrajne imovine u iznosu 9.094,00 kn). Dobrovoljni prilozima (donacije) od građana i kućanstava su ostvareni od 203 fizičke osobe u novcu u iznosu 189.161,00 kn i 40 fizičkih osoba u proizvodima i uslugama u iznosu 51.121,00 kn. Dobrovoljni prilozima (donacije) od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba ostvareni su od 18 pravnih osoba u novcu u iznosu 242.525,00 kn te četiri pravne osobe u proizvodima i uslugama u iznosu (tržišnoj vrijednosti) 93.488,00 kn. Rashodi ostvareni u iznosu 755.270,00 kn odnose se na materijalne rashode u iznosu 686.006,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 59.222,00 kn, financijske rashode u iznosu 6.160,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 2.854,00 kn, te druge rashode u iznosu 1.028. Obveze u iznosu 50.323,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu 20.422,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja (članarine i donacije) u iznosu 29.761,00 kn te druge obveze u iznosu 178,00 kn. Sve obveze su dospjele, a do vremena obavljanja revizije (studeni 2016.) su podmirene. Financijski izvještaji za 2015., Program rada i Financijski plan za 2016. te izvješće o primljenim donacijama za 2015., objavljeni su na mrežnoj stranici Stranke (www.orah.hr) u propisanom roku, odnosno do 1. ožujka 2016. Financijski izvještaji sa sastavnim dijelovima, dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u skladu s propisima. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na ponovljene propuste i nepravilnosti iz prošle revizije, te računovodstveno poslovanje, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.